

learning; he is also supposed to have been the author of several learned works, such as सरस्वतीकण्ठाभरण &c.)
 -2 N. of a country. -3 N. of a king of the Vidarbhas; भोजिन दूतो रघवे विलुप्तः R. 5. 39; 7. 18, 29, 35. -जाः (m. pl.) N. of a people. -Comp. -अधिपः an epithet of 1 Kamsa. -2 Karṇa. -इन्द्रः a king of the Bhojas. -कटम् N. of a town founded by Rukmin. -कुलम् the dynasty of the Bhojas who ruled over the country of Vidarbha or Berar; अभोजयद् भोजकुलाङ्कुरः क्वचित् N. 16. 48. -देवः, -राजः king Bhoja; धन्यः श्रीभोजराजस्त्रिभुवनविजयी Udb.; see (1) above. -पतिः 1 king Bhoja. -2 an epithet of Kamsa.

भोजक a. [भुज् णिच् ष्वल्] 1 Causing to eat, feeding, nourishing; दैवे पित्र्ये च भोजकः Y. 2. 35. -2 An eater.

भोजन a. [भुज्-ल्यु ल्युट् वा] 1 Feeding, nourishing, giving to eat. -2 Voracious; (राक्षसी) अङ्गारकेति विख्याता ज्ञायमाक्षिष्य भोजनी Rām. 4. 41. 26. -नः 1 N. of Viṣṇu. -2 Of Śiva. -नम् 1 Eating, eating food; taking one's meals; अजीर्णं भोजनं विषम्. -2 Food. -3 Giving (food) to eat, feeding. -4 Using, enjoying. -5 Any object of enjoyment. -6 That which is enjoyed; सहातुजैः प्रत्यवरुद्ध-भोजनः Bhāg. 1. 10. 1. -7 Property, wealth, possessions. -Comp. -अधिकारः charge of provender, superintendence over food or provisions, stewardship. -आच्छादनम् food and raiment; भोजनाच्छादने दद्यादृतुकाले च संगमम् Pt. 5. 62. -कालः, -वेला, -समयः meal-time, dinner or supper time. -त्यागः abstaining from food, fasting. -भाण्डम् a dish of meat. -भूमिः f. a dining-hall. -विशेषः a dainty, delicacy. -वृत्तिः f. a meal, food. -व्यग्र a. 1 engaged in eating. -2 straitened for want of food. -व्ययः expense for food.

भोजनीय a. [भुज् अनीयर्] 1 Eatable, edible. -2 To be fed, nourished (dependants). -यम् Food.

भोजयित्वा a. [भुज्-णिच्-वृच्] One who feeds, a feeder.

भोजिन् a. [भुज्-णिनि] (At the end of comp.) 1 Eating, enjoying; using, possessing &c. -2 Feeding, nourishing.

भोज्य pot. p. [भुज्-ण्यत्] 1 To be eaten. -2 To be enjoyed or possessed. -3 To be suffered or experienced. -4 To be enjoyed carnally. -ज्यम् 1 Food, meal; त्वं भोक्ता अहं च भोज्यभूतः Pt. 2; Ku. 2. 15; Ms. 3. 240; भोज्यं भोजनशक्तिश्च रतिशक्तिर्नराः त्रियः Chānakyasātakam. -2 A store of provisions, eatables; बर्धयेद्वाहुयुद्धार्थं भोज्यैः शारीर-केबलम् Śukra. 4. 877. -3 A dainty. -4 Enjoyment. -5 Advantage, profit. -6 Food given to the Manes. -7 Wounding the mortal spot (मर्मभेद); भोज्ये पाण्डुविकर्षणे Mb. 5. 169. 12 (com. भोज्ये कौटिल्ये मर्मपीडने). -8 A festive dinner, feast. -Comp. -अन्न a. one whose food may be eaten; एते शूद्रेषु भोज्यान्नाः Ms. 4. 253. -उष्ण a. too hot to be eaten. -कालः meal-time. -संभवः chyme, the primary juice of the body.

भोज्या 1 A princess of the Bhojas; पूर्वोत्पिष्टां निजगाद भोज्याम् R. 6. 59; 7. 2, 13. -2 A procuress.

भोटः N. of a country (said to be the same as Tibet). -Comp. -अङ्गः the country called Bhootāna. -गो Bos Vacus.

भोटीय a. Tibetan.

भोमीरा Coral.

भोलः The son of a Vaiśya and a Nati.

भोलानाथः N. of Śiva.

भोलिः A camel.

भोश् ind. A vocative particle used in addressing persons, and translateable by 'o', 'sir', 'oh', 'halloo', 'ah'; (it drops its final visarga before vowels and soft consonants); कः कोऽत्र भोः Ś. 2; अयि भो महाश्वपुत्र Ś. 7; it is sometimes repeated; भो भोः शंकरगृह्णाधिवासिनो जानपदाः Māl. 3; भो भोः पण्डिताः श्रूयताम् H. भोश् is said to have, in addition, the senses of 'sorrow' and 'interrogation'. -Comp. -कारः rules of address.

भोजङ्ग a. (-ङ्गी f.) [भुजङ्ग-अण्] Serpentine. -ङ्गम् The lunar mansion called आश्लेषा.

भौजिष्यम् Slavery, servitude.

भौज्यम् 1 A kind of sovereignty; cf. वैराज्य, स्वाराज्य &c. -2 A royal rank (ऐश्वर्य); न वयं साध्वि साम्राज्यं स्वाराज्यं भौज्यमप्युत । वैराज्यं पारमेष्ठ्यं च आनन्द्यं वा हरेः पदम् ॥ Bhāg. 10. 83. 41.

भौटः A Tibetan.

भौत a. (-ती f.) [भूतानि प्राणिनोऽधिकृत्य प्रवृत्तः, तानि देवता वा अस्य अण्] 1 Relating to living beings. -2 Elemental, material. -3 Demoniacal. -4 Mad, crazy. -तः 1 A worshipper of demons and spirits. -2 An attendant upon an idol (देवल). -3 One of the five daily Yajñas to be performed by a householder (also called भूतयज्ञ, q. v.); होमो दैवो बलिर्भौतो नृयज्ञोऽतिथिपूजनम् Ms. 3. 70. -तम् A collection of evil spirits. -ती Night. -Comp. -तुल्य, -प्रिय a. imbecile, deranged, like an idiot.

भौतिक a. Possessed by evil spirits.

भौतिक a. (-की f.) [भूत-ठक्] 1 Belonging to created or living beings; प्रहुतो भौतिको बलिः Ms. 3. 74; आहकारिकवश्रुतेन भौतिकानि Sāṅkhya S. -2 Formed of coarse elements, elemental, material; वृक्षाणां नास्ति भौतिकम् Bhāg. 12. 184. 9; पिण्डेऽवनास्था खड्ग भौतिकेषु R. 2. 57. -3 Relating to evil spirits. -4 Possessed by evil spirits. -कः 1 N. of Śiva. -2 A being, animal (जीव); कालस्य ते किमुत तत्कृतभौतिकानाम् Bhāg. 12. 8. 43. -कम् 1 A pearl. -2 Anything elemental. -Comp. -मठः a monastery. -विद्या sorcery, witch-craft.